

ikke 'ere tilstaaede „indtil videre“. I Tidens Lob ere disse Bestræbelser meget blevne lettede derved, at mange Begunstigelser, som vare personlige, ere ophørte, andre, som ikke vare personlige, f. Ex. for Frederiksværk, ere paa andre Maader fatte ud af Kraft, og endelig er der en enkelt Art af Begunstigelser, som man under forandrede Forhold har seet sig istand til at bringe til at ophøre uden videre, navnlig en, som var tilstaaet de hambroeske Møller. De Begunstigelser, som saaledes ere tilbage, ere ikke af stort Omfang; men Regjeringen har dog troet, at der nu var Opfordring til at bringe dem ganske ud af Verden deri, at de langt betydeligere Toldbegunstigelser for Altona og Wandsbeck ere aldeles ophørte som Følge af Toldgrændsens Forlæggelse til Elben. For Hertugdømmernes Vedkommende har denne Sag ikke nogen anden Interesse, end forsaavidt Tøimagerlauget i Neumünster angaaer; derimod i Slesvig ere ikke flere Toldbegunstigelser tilbage. Det vil af de Oplysninger, som ledsage Lovforslaget, sees, at hele Gjenstanden, hvorom der er Tale, er i finantseel Henseende ikke af stor Betydning. For Raadvaddams Fabrik andrager Toldbegunstigelsen, ifølge et Gjennemsnit, aarlig kun 145 Rbd., for Dugs og Tøimagerlaugsmesterne c. 960 Rbd., for Tøimagerlauget c. 125 Rbd., for Kattuntrykkerne Intet, for Frederiks Hospital c. 155 Rbd., og for Kronborg Geværfabrik c. 160 Rbd.

Formanden: Forslaget skal blive omdeelt. Behandlingsmaaden af Sagen vil blive at afgjøre i et senere Møde.

Efter Dagsordenen bliver derefter at foretage: Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Fæstes Overgang til Selveiendom. Den 8de Landsthingsmand for 2den Kreds har Ordet efter Begjæring.

B. Christensen: Jeg har ikke begjært Ordet.

Formanden: Den ærede Landsthingsmand begjærede Ordet ved Slutningen af Gaarsmødet.

B. Christensen: Da den ærede Formand spurgte, om flere vilde have Ordet, saa reiste flere sig, og deriblandt ogsaa jeg. For

Diebliffet ønsker jeg det imidlertid ikke, men jeg tillader mig at forbeholde mig muligen senere at faae det.

Formanden: Hvis den ærede Rigsdagsmand ikke begjærer Ordet, maa jeg spørge, om der ere Andre, der ønske det.

Mosenfranz: Affæet fra, hvad der ellers turde være at erindre imod Vedtagelsen af dette Lovforslag, maa jeg tilstaae, at jeg af en særegen Grund ikke kan ønske dette Lovforslag vedtaget og gennemført. Det er nemlig min Overbeviisning, som er støttet paa flere Aars Erfaring og støttet til den Stilling, jeg selv indtager som Arvesæster, at det Maal, som tilsigtes ved dette Forslag, nemlig Almeenvellet, vistnok med større Sandsynlighed for et heldigt Udfald vil kunne efterstræbes og naaes i et større Omfang, ved at arbejde for Fæstes Overgang til Arvesæste med Ret til at sælge og pantsætte. I samme Grad, som den Anskuelse har gjort sig gjældende, at Livsfæste er til Skade, i samme Grad har det været et levende Ønske hos mig, at det maatte komme dertil, at Arvesæste, med Ret til at sælge og pantsætte, maatte blive mere almindelig, at Erkjendelsen af dets Gavnlighed maatte blive større og større og denne føre til det Resultat, jeg efter min Anskuelse mener at være det rette, nemlig Arvesæste som den ene rette og naturlige Overgang fra Fæste. Det er kun for at oplyse denne min Anskuelse, at jeg har været saa fri at tage Ordet i denne Sag. Dermed vil jeg iøvrigt ingenlunde sige, hvad ogsaa forstaaer sig af sig selv, at jeg ikke kunde ønske Livsfæstes Overgang til Selveiendom; men, forinden der er hengaaet saamegen Tid, at der er kommet en mere levende Erkjendelse ud blandt Folk om Arvesæstes Fortrin, kan jeg ikke ønske nogen Foranstaltning til Fæstevæsenets Affkæffelse. Jeg vil slutteligen kun udtale det Ønske, at den Duellighed og Kraft, hvormed der er arbejdet hen til Selveiendoms Fremme, maatte have været anvendt paa at indføre Arvesæste, eller idetmindste paa at gjøre dets Berettigelse mere gjældende.

Solberg: Jeg skulde tillade mig, i Anledning af de Uttringer, som sidste Gang, vi vare samlede her, bleve fremsførte af den ærede 2den Landsthingsmand for 6te Kreds (Bar-